

Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET FELÜGYELETE ALATT
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. — fillér.

Félévre 5 — "

Negyedévre 2 " 50 "

Egyes szám ára 20 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ

JESZENSZKY PÁL

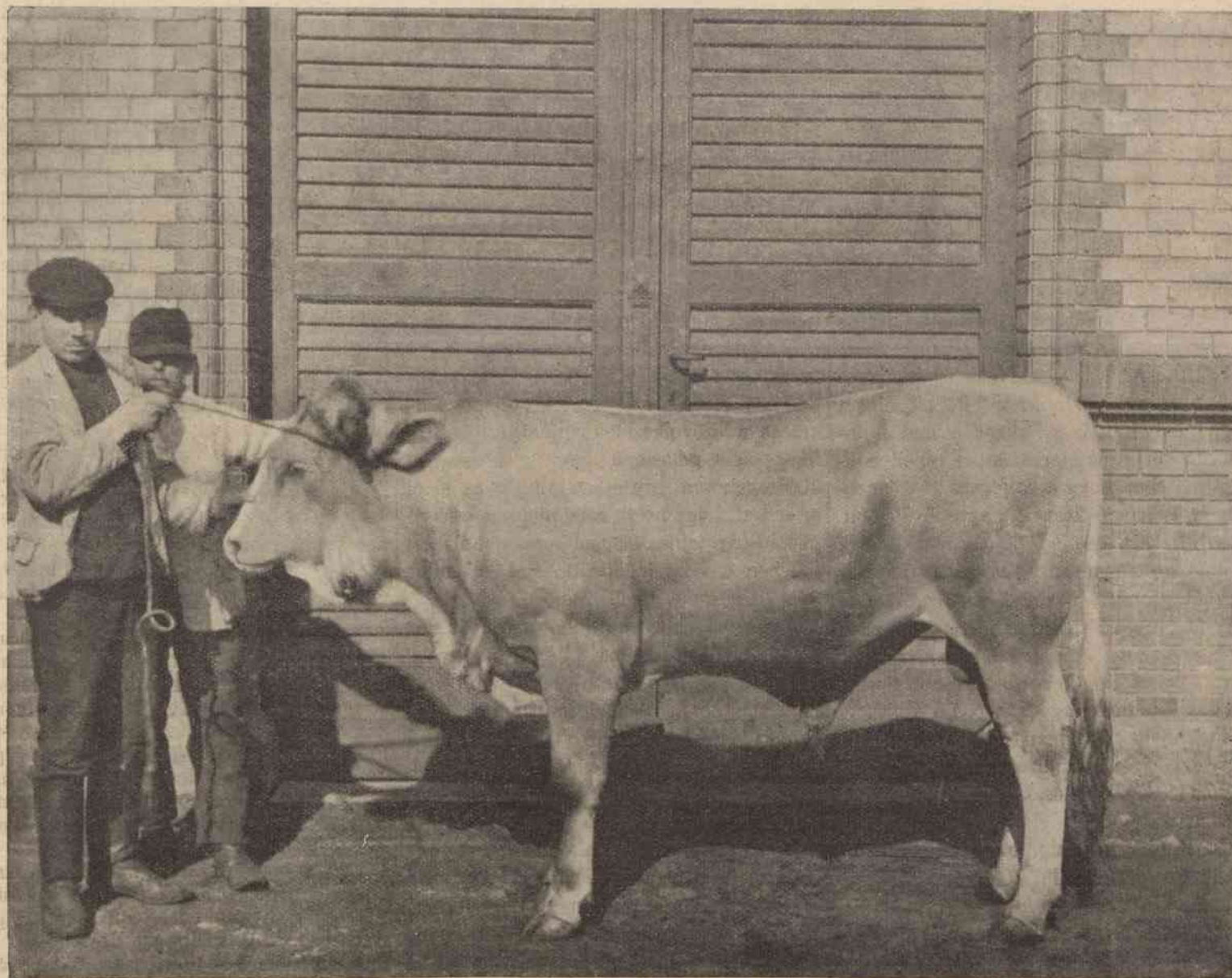
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET
TITKÁRJA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IX. ker., Üllői-út 25. sz. (Köztelék).

Hirdetések díjazás szerint.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.

Gugás-bika.

(Szövegé lásd az állattenyésztési rovatban.)

Tejtermelésünk.

Ki nem hallotta még tavasznyiltakor a falusi gyermekek ama egyhangú kis danáját, hogy «csiga-biga nyujtsd ki szarvacskádat, tejbe-vajba fürösztelék.....» Falusi gyermekek a tejbe-vajba fürösztéssel valami kedves dolgot vélnek ígérni. Bizonyára nagyon régi kis gyermekdal az, s így méltán föltehető, hogy már igen régi időktől kezdve kedvelt eledelét képezte népünknek a tej és vaj és képezi még ma is. Csakhogy a míg régebben annak bővében volt, ma már anyyira megszokta azt nélkülözni, hogy ha egy-egy falusi házban köpülnek, félutca gyermeknepe settenkedi a köpülönénit körül.

Hja! a viszonyok megváltoztak, a mi azelőtt a falusi gyermekek fő tápláléka volt: a tej, az ma már esemegeszámba megy. A nehezebben emészthető kenyér, máshol a málé képezi ma már népünk gyermekeinek is fő táplálékát, mit eléggé igazol a vályogverő gödrök vagy a falvakhoz közel eső vizekben fürdőző gyermek-sereg ügyetlenül potrohos kinézése.

Nem ezélem azon okoknak felsorolása, melyek előidézték, hogy hazánk legnagyobb részében még a belfogyasztásra sem termeltek elég tej, csupán csak igazolni kívánom ezen jelenséget, hogy elejét vegyük azon néhol már fölhangzó érvnek, hogy a tejtermelésben is hamarosan bekövetkezhetik a túltermelés.

Tejre vonatkozólag a túltermeléstől még nagyon messze állunk. Nincs ugyan kizárva, hogy az esetben, ha szarvasmarhatenyésztésünk oly arányokban fog fejlődni, mint a hogy megindult, hogy akkor a mai tejfogyasztó közönség elárasztatnék tejjel, valamint azt sem, hogy a vajfogyasztó piacon is érezhető lesz a nagyobb kínálat, talán 10 vagy esetleg 20 esztendő múlva (a budapesti piacon, sajnos, már most is érezhető, a mit a termelőknek fizetett csekély ár eléggé bizonyít. Szerk.), de én ezen bekövetkező vagy minden valószínűség szerint be is következő tömegesebb termelés daczára sem vagyok képes a tejtermékeknek olynemű árhanyatlását föltételezni, mely ezen üzemágat jövedelmétől megfoszthatná. Latolgassuk csak ezen kérdést kellő körülírással:

A magyar birodalomban a három éves üszöket beleértve 2,967.000 darab a tehénállomány, mely átlagosan évi 560 liter tejet szolgáltat s így a lakosságra fej- és évenként 80 liter sem jut.

Már ezen adatok egymagukban is eléggé igazolják, hogy a tej nem képez nálunk még eléggé igénybe vett táplálékot, nemkülönben azt, hogy szarvasmarhaállományunk javítása tekintetében még óriási munka előtt állunk. Szarvasmarhatenyésztésünknek tejelőképeség tekintetébeni nagymérvű javulása esetén valószínűnek tartom, hogy az ország lakosságának azon része, mely ma mint nagyobb arányú tejfogyasztó szerepel a nagyobb tejkínálat kedvező esélyéhez jut, ebben azonban még nem látom fokozódó tejtermelésünknek veszélyeztetését, egyrészt azért, mert nálunk a tejnek az ára nagyon magas (? szerk.), másrészt mert ugyanezen okból kifolyólag népünk zöme, a munkásosztály és annak gyermekei ezen kitünő élelmi czikket nélkülözni kénytelen.

Vidéki városainkban nyáron a 16, téli hónapokban pedig a 20—24 filléres tejár egészen általános és megszokott valami, mely mellett a tejnek még egy tetemes része vízzel van hígítva. Ilyen tejárakat csakis a szűk kínálattal lehet megmagyarázni. Azonban nemcsak városaink, még falvakban is igen sok helyt hasonló a viszonyok, még a legfölfelreesebb faluban is kap az utas, ha azt igényli, köbányai sört poharanként 20—24 filléres áron, de számtalan faluban nem lehet ugyanoly áron egy pohár élvezhető tejet kapni — mert nincsen.

Hogy mily alacsony színvonalon áll még tejtermelésünk azt sok példával igazolhatnám, melyek közül azonban csak egyet sorolok föl: B.-Ujfalu népes nagyközségben ismertetvén a tejtermelés fölkarolásának s a szövölközetek útjánai értékesítés fontosságát, daczára, hogy a községben 400 tehén van, egy odavaló birtokos arról értesített, hogy nekik arra nincsen szükségük, hogy a tejnek piacot keressenek, mert helyben a félig föfölközött tejet el tudják adni literenként 12 filléren.

Ilyen és ehhez hasonló viszonyok azt igazolják, hogy népünk az ország nagyobb részében a tejtermelésnek kellő fontosságot nem tulajdonít, részben mert annak élvezetétől lassanként elszokott, részben pedig mert kényelemszeretete s bizalmatlanságában az értékesítés nehézségeivel csak közvetlenül szemlélhető jó példákön okulva bír megküzdenni. Hazánk értelmesebb és élelmesebb népeklakta vidékein azonban már fölismerték a tejtermelés nagy fontosságát s nincsen benne kétség, hogy ezen tudat országsszerte el fog terjedni, a minek

még akkor is rendkívüli nagy fontossága lesz, ha ezen vállalkozás jövedelmét a beálló nagyobb kínálat némileg még apasztja is, mert okvetlenül népünk jobb táplálkozását fogja maga után vonni, a mi egymagában nagy nyereség leend. Pókay Dezső.

Állattenyésztés.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Adatok a melassze etetéséhez.

II.

Mint a mult számban e tárgyról írott czikkemben jeleztem, áttekinthető konkrét adatokkal akarom a melassze értékét megvilágítani. Hogy ily adatok birtokába jussak, megpróbáltam a melasszét hizóökrökkel is etetni, hogy megtudjam ezekenél, mit és mennyi erőtakarományt lehet vele helyettesíteni, mert itt eszik a takaromány izletesebbé tétele által nyert előnye. E czélből összeállítottam előbb 32 leher, később 40 darab tarka ökröt, melyek $\frac{1}{4}$ részének nem adagoltattam melasszét, míg $\frac{3}{4}$ részének igen. A fehér ökrökkel már készen vagyok, a tarkák csak később lesznek kész, de úgy látom, az eredmény teljesen egyenlő. Uradalmainkban szokásos az őszi nagymérvű czukorrépaszállítás és őszi szántások elvégzésére nagyobb mennyiségű fiatalabb pót-ökröt vásárolni, fehéret és tarkát. Ezen ökrök kissé kimélve és jól tartva állanak és midőn a munka végeztével a hizó-istállóba még azon évben bejönnek, leromlott ökrök nincsen köztük egy sem. Ezen 32 darab kísérletre kiválasztott, meglehetősen egyforma minőségű fehér ökröt egy olyan majorba állítottuk be december 23-án, a melyben a vasút távolsága miatt télen takarmányrépa, nyáron száraz szelettel hizlalunk. Az ökrök igen szépen meg is híztak és hogy elszállításuk különböző időben történt, annak az oka, hogy egyik ökrök jobban hízában, mint a másik, a kereskedő mindig a jobb minőséget vitte, összeállítva őket más majorokból, más áron vett jószággal. Ezen 32 ökrök egyenlő árban kelt el.

Nem akarok itt sem jövedelmi számításba, sem ezzel összefüggő dolgokba belé bocsátkozni, csupán azt szeretném megvilágítani, hogy 1. volt-e és milyen különbség a melasszéval etetett és a melasszéval nem etetett ökrök között a súlygyarapodásban, 2. hogy mibe került ezen gyarapodás itt és ott, illetve lehet-e melasszéval erőtakarományt takarítani és ha igen, mennyit?

Ezúttal legyen szabad kifakadnom azon anomália ellen, hogy míg a buzánkat 15 koronával kell odaadnunk, a korpáért 9 koronát kell kiadnunk. Ezen tessék az intéző körköknek segíteni, mert csak néhány

Legjobb szerkezet! Legnagyobb munkabírás!
Legkönnyebb hajtás! Legtökéletesebb fölközés!

A legjobb fölközógép az Alfa-Separator.

gazdát ismerek, főleg kisebb gazdát, a ki nem számít, sőt ha ki tudja is számítani a különbséget, akkor is inkább kukoricát etet, mint annyi pénzt adjon a korpáért; így aztán persze drága neki a hizlalás és nincs kedve folytatni, míg illő korpáarak mellett egész máskép jönne ki. Áll ez főleg a tehenészetekre.

Visszatérve a főntebb fölvetett első kérdésre, szolgáljon arra feleletül az I. táblázat.

Melasszevel etetett 22 ökör.

Folyó szám	Az ökör				Állott összesen napig	Gyarapodás	
	beállított		eladatott			összesen	naponta és dbonként
	mikor	milyen súlyban	mikor	milyen súlyban			
	kg.	kg.	kg.		kg.		
1		560	16. máj.	695	143	135	0.94
2		545		640	143	95	0.66
3		570		760	143	190	1.32
4		500		675	143	175	1.22
5		495		670	143	175	1.22
6		470		630	143	160	1.11
7		495		695	143	200	1.39
8		560		705	157	145	0.92
9		565		720	157	155	0.98
10		500		680	157	180	1.14
11		490		680	157	190	1.21
12		560		720	157	160	1.01
13		600		770	157	170	1.08
14		560		735	157	175	1.09
15		570		780	157	210	1.33
16		640		755	157	115	0.73
17		655		770	157	115	0.73
18		500		670	157	170	1.08
19		590		735	172	145	0.84
20		450		585	172	135	0.78
21		545		660	172	115	0.66
22		640		760	172	120	0.69
		12060		15490	3416	3430	
Egy dbra	548		704	155.2	155.9	1 kg.	

A beállított napok átlaga így lett számolva:

7 ökör á 143 nap = 1001
 12 " " 157 " = 1727
 4 " " 172 " = 688
 22 " összesen = 3416

esik 1 darabra 155.2 nap.

Melassze nélkül etetett 8 ökör.

Folyó szám	Az ökör				Állott összesen napig	Gyarapodás	
	beállított		eladatott			összesen	naponta és dbonként
	mikor	milyen súlyban	mikor	milyen súlyban			
	kg.	kg.	kg.		kg.		
1		495	30. máj.	655	157	160	1.01
2		550		680	157	130	0.82
3		490		610	157	120	0.76
4		465		630	157	165	1.05
5		470		600	157	130	0.82
6		480		680	157	200	1.27
7		540		665	172	125	0.72
8		510		615	172	105	0.61
		4000		5135	1286	1135	
Átlag 1 db	500		642	160.7	142	0.88	

Az első táblázat adatai szerint

a 22 db ökör beállítására volt 12060 kg.
 esik tehát egy darabra... 548 "
 ugyanennek átadási összűlyva... 15.490 "
 tehát egy darabé... 704 "
 összűjavulás tehát a 22 dbnál... 3430 "
 " " 1 " " 155.9 "

Miután az összes 22 ökör 3416 napot állott, egy ökör állott tehát átlag 155.2 napig. — Ha a napi átlagjavulást az egyes ökrök átlagos hizási időtartamával, 155.2 nappal összevetjük, kapunk egy ökrönél napi hizási eredménnyül 1 kgmot.

A nyolcz melasszeval nem etetett ökrönél ugyanezen számítás betartásánál:

8 db beállításai összűlyva ... 4000 kg.
 1 " " átlagsúlyva ... 500 "
 8 " átadási összűlyva ... 5135 "
 1 db átadási átlagsúlyva ... 642 "
 összűjavulás a 8 darabnak ... 1135 "
 1 darabé tehát ... 142 "
 1 ökör állott átlag 160.7 napig
 1 ökör napi átlagjavulása ... 0.88 kg.

Igaz, hogy ha százalékos számítás alkalmazzuk, úgy más adatok jönnek ki a kisebb ökrök javára, de ezen számításhoz rendkívül nehéz és bonyadalmas volta mellett sokkal pontosabb és minden egyes ökröre külön-külön számítás, kísérletet és külön megmérését a napi takarmányoknak kellett volna tekintetbe vennem, annyira, hogy azt hiszem, ilyen kísérletek már egy gazdaság keretében nem is igen vihetők keresztül és elvégre a jövedelem számításánál csak az a fő, mibe kerül egy mázsa fölvető súly előállítására. És ha a könnyebb ökrök talán olcsóbb a bevásárlásnál és valamivel többszázalékos súlygyarapodást is mutat, viszont az ugyanolyan minőségű nehezebb ökör értékesebb. A jövedelmesség számításánál az itteni napi árakat vettem föl, a mely szerint (I-ső táblázat) a

Jövedelmesség számítás 22 darab melasszeval etetett ökröről.

Folyó szám	Az ökör		Fogyasztott				
	beállítás	elszállítás	tengeri dara	buzaaj-dara	takarm.-répa	különféle széna	melassze
	napja		kilogramm				
1		6. máj.	116.5	104	6864	725	137
2			116.5	104	6864	725	137
3			116.5	104	6864	725	137
4			116.5	104	6864	725	137
5			116.5	104	6864	725	137
6			116.5	104	6864	725	137
7			116.5	104	6864	725	137
8			165.5	103	6864	725	137
9			165.5	110	7536	785	149
10			165.5	110	7536	785	149
11			165.5	110	7536	785	149
12			165.5	110	7536	785	149
13			165.5	110	7536	785	149
14			165.5	110	7536	785	149
15			165.5	110	7536	785	149
16			165.5	110	7536	785	149
17			165.5	110	7536	785	149
18			165.5	110	7536	785	149
19			189	149	7776	810	149
20			189	149	7776	810	149
21			189	149	7776	810	149
22			189	149	7776	810	149
			3392	2527	161376	16890	3180

3392 kg. tengeri dara ... á 11 — K = 373.12
 2527 " buzaaj- " ... " 6 — " = 151.62
 161376 " takarmányrépa ... " 0.80 " = 1291.—
 16880 " különf. szénaéle ... " 2.50 " = 422.—
 3180 " melassze ... " 6 — " = 190.80
 2428.54

Vagyis itt 3430 kg. hús fölvétele került 2428.54 K-ba, tehát 1 kg. 71 fillérbe.

Jövedelmesség számítás 8 darab melasszeval nem etetett ökröről.

Folyó szám	Az ökör		Fogyasztott			
	beállítás	elszállítás	tengeri dara	buzaaj-dara	takarm.-répa	különféle széna
	napja		kilogramm			
1		30. máj.	233.5	110	7536	785
2			233.5	110	7536	785
3			233.5	110	7536	785
4			233.5	110	7536	785
5			233.5	110	7536	785
6			233.5	110	7536	785
7			261.5	110	7776	810
8			261.5	110	7776	810
			1924	880	60768	6330

1924 kg. tengeri dara ... á 11 — K = 211.64
 880 " buzaaj- " ... " 6 — " = 52.80
 60768 " takarmányrépa ... " 0.80 " = 485.44
 6330 " különféle széna ... " 2.50 " = 158.25
 908.13

1135 kg. hús fölvétele kerül 908.13 K, tehát 1 kg. 80 fillérbe.

22 ökrönél 3430 kg. hús előállítására került 2428.54 fillérbe, vagyis egy kg. 71 fillérbe, míg a nyolcz db ökrönél 1135 kg. hús előállítására került 908.13 fillérbe, egy kg. 80 fillérbe. Tehát melasszeval hizlalva megolcsóbbítottuk a napi hús fölvetelt kilencz fillérrel. Ha most ehhez hozzáveszem, illetve összehasonlítom a napi adagolt erőtakarmány mennyiségét és értékét, azt hiszem, nem csalódom, midőn e kísérlet eredményeiből azt a konzekvenciát vonom le, hogy egy kg. tengeri dara bátran és pedig úgy a hizómarha, mint a gazda előnyére helyettesíthető egy kg. melasszeval, eltekintve attól, hogy a kevésbbé izletes takarmányokat sokkal jobb izüvé tehetjük általa. Végül még megjegyezni kívánom, hogy igen nagy sőtartalmánál fogva a melassze etetés tartalma alatt a jöszág különbeni szószása teljesen fölőlesleges és dietetikailag gyengén hajtó hatása mindig észlelhető. Ezenkívül, a mint szabad szemmel kivehető, az idomokat jobban kigömbölyíti, tehát úgy látszik, a kihúszódást elősegíti, ámbár ezt csak hosszabb kísérletek után lehetne határozottan megállapítani.

Szászberek. Blantz Jenő, tisztartó.

A «melassze etetése» című fönti cikkhez Cselkő István, m.-óvári g. akadémiai tanár, kiegészítőül a következőket füzi hozzá:

A melassze jelenleg a legolcsóbb kereskedelmi takarmány. Kellner Mőckernben már évek óta abban az irányban tanulmányozza a különféle takarmányokat, hogy mekkora tápthatást fejt ki a marhánál egy rész emészthető szervesanyag, mely a korpában, olajpogácsában, gabonában stb. foglaltatik s e tanulmányának eddigi eredménye az, hogy a melassze emészthető szervesanyagai hatásosabbak, mint bárminő más takarmány emészthető szervesanyagai. Így pl. a tiszta keményítővel összehasonlítva, azt találta Kellner a termelőtakarmányban,

hogyan 97 rész emészthető melassze-szervesanyag 100 rész emészthető keményítővel egyenértékű.

Hasonló tanulmányt végzett a bécsi gazdasági vegytani kísérleti állomás is, de azzal az eltéréssel, hogy kísérleti állat gyanánt a sertést használta s itt is azt találták, hogy a melassze emészthető szervesanyagai legalább is oly hatásosak, sőt hatásosabbak, mint a legkiválóbb sertés-takarmányul elismert árpádara emészthető szervesanyagai, a miből az következik, hogy a melasszét úgy a marha, valamint a sertés egyaránt kitünően értékesítik.

Ugyancsak Mőckernben a gazdák által annyira kedvelt korpát is hasonló irányban tanulmányozva, emészthető szervesanyagait mintegy 20%-al kevésbé hatásosnak találták, mint a melassze emészthető szervesanyagait, vagyis a mőckerni kísérletek szerint egy kg. emészthető szervesanyag a melasszében mintegy 20%-al nagyobb termelésre képesíti a marhát, mint egy kg. szervesanyag a korpában. Miután pedig 100 kg. korpá kerékszámában 60 kg. emészthető szervesanyagot, 100 kg. melassze pedig mintegy 65—70 kg. emészthető szervesanyagot (ebből ca 45—50 kg. cukrot) tartalmaz s miután egy kg. emészthető melasszeanyag hatásosabb, mint egy kg. korpáanyag, könnyű belátni, hogy a melasszének mindenféle észlelt kitünő táphatása nem attól származik, a mit az idézett czikk írója említ, mert az nem *«a nagy mennyiségű sőtartalom és az erre kívánt nagyobb mennyiségű víz fölcételeből»*, hanem abból magyarázható meg, hogy a melassze nagyon sok és nagyon hatásos táplálóanyagot tartalmaz.

Az ne confundálja a szives olvasót, hogy a melassze alig tartalmaz fehérjét, mert pl. az említett bécsi kísérletből az tűnik ki, hogy a melassze föltünően hat az egész fiatal süldőknél a húsképződésre, a mi úgy magyarázható meg, hogy a benne foglalt amidanyagok fehérjekimélő hatást fejtenek ki, vagyis hogy ezen amidok megóvják a többi takarmányban foglalt fehérjét a szétbontástól.

A melasszének minden kétséget fölülmuló kitünő táphatása s azon körülmény, hogy az állatok nagyon szeretik, azt hiszem, elég jó ajánlat arra, hogy mindaddig elöszere-ttel vásároljuk, míg a cukorgyárak a a melassze cukorfokát 11.6 fillérrel, vagyis annyiért adják, a mennyiért azt fönti czikk írója kapta. Kellner maga, a ki pedig kísérleteinél fogva bárkinél hivatottabb arra, hogy elfogulatlan véleményt mondjon a takarmányok viszonylagos értékéről, be- ismeri, hogy a melassze jelenleg igen olcsó, a korpá pedig drága takarmány.

Cselkó István.

A guga.

Egy olyan másfél éves szép szimmenthali bikát, a melyet czimképünk föltüntet, gondolom, sok község szívesen látna tarka marhaesordájában, ha egy fölfakadt daganat nem volna az állkapczája élén, a mely tenyészértékét úgyszólván semmivé teszi, mert egy efféle daganattal bíró bikát ugyan senki meg nem vesz, bár talán tudja, hogy az nem tuberkulum (gümő) s nem valami egyéb ragodós nyavalya, hanem egyszerűen csak ú. n. *guga*, a mely az állatot meg nem öli, a mely az ivadéokra át nem származik, de a mely csúf és gyanús mégis.

Nem is kis meglepetés különösen nemes, értékes nyugati marhákat tenyésztő és magbikákat nevelő emberre nézve, mikor az efféle daganat, a *sugárgomba-betegség* (Actinomyces), melyet a fejsontjain csontszűnák, a torok tájon gugának, a nyelvben deszkanyelvnek is neveznek, éppen abban a korban üt ki állatján, mikor az tenyészéretté lett és szép pénzt remél érte, mely reményében azonban sajnosan csalatkoznia kell.

Erről a betegségről tudva van az, hogy át nem öröklődik, át nem ragad (legalább mesterséges ojtással át nem ültethető), és ismeretes az okozója is, a mi nem más, mint a *sugárgomba* (actinomyces), mely különösen nedves években elterjedten tenyészik és nyár időn tövises, szűrös takarmányok okozta sérüléseken át, leginkább árpaszalma toklásza közvetítésével jut az állati szövetekbe, 1—3 éves marhába leggyakrabban.

Nem czélom a betegséget tüzetesen leírni, azért csak azt említem, hogy az ezen betegségben szenvedő állatokon kisebb vagy nagyobb, kemény, érzéketlen vagy fájdalmas daganatot veszünk észre az alsó vagy felső állsonton, a torokjáratban vagy nyakhajlásban, avagy a bőrben máshol is és esetleg a nyelvben. E daganatok egyesek vagy többesek, laposak vagy dudorosak, hosszadalmasan növekszenek s aztán bevagy kifelé feltörnek és belőlük homokos tapintatú genyedség ürül. Ha a nyelvben van a daganat, akkor az deszkakeményiség mozdulatlan, s a szájból kiér. Az állsonton előforduló gyakran fogak lazulásával jár, a toroktájon előjövő pedig a nyelést és lélegzést nehezítheti.

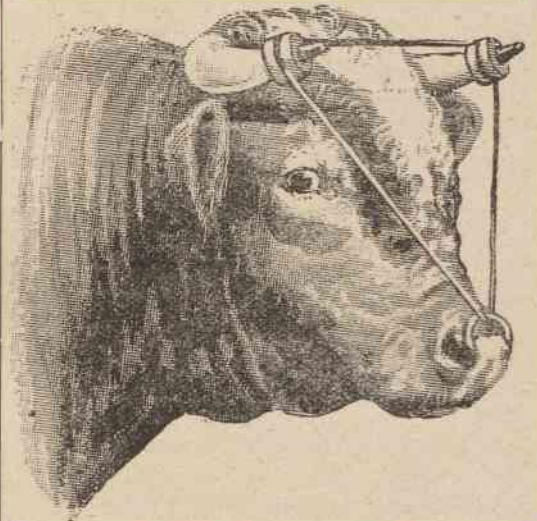
E jeleket látva, hajlandó a laikusabb ember gümőkórságra gyanuskodni, azért czélszerű a sugárgombák jelenlétét állatorvosi göresővi vizsgálattal kideríteni. Gyógyítani e bajt nem könnyű s ez hozzáférhető helyeken operációval (kifejtés, kivágás, kiégetés) történhetik, a mit csak állatorvos hajthat végre. Némelyek sikereket értek el azzal, hogy pl. a deszkakeményiségű nyelvet

naponta jódtinktúrával ecsetelték, vagy aztán naponta kétszerre kéthéten keresztül beadtak az állatnak fél liter langyos vízben föloldott 10 gramm jódkáliámot.

Részemről a tenyésztő szempontjából a súlyos károsodást csökkentendő, ajánlatosnak tartom, hogy árpaszalma vagy törek és polyva, melyben legtöbb toklász van, a fiatal tenyészállatnak — különösen száraz keverékben — ne adassék, mert e toklászokon ülnek a gombák s a nyálkahártya fölsebződése utján kerülnek a szövetek belsejébe, a hol aztán növekedvén és szaporodván, romboló hatásukat kifejtik. —M—

Készülék döfős állatok számára.

Alig van marhatenyészet, melynek indiidiumai között döfös ne akadna s igen gyakori eset az, hogy a döfös egyed a többiben súlyos kárt okoz. Minálunk a döfös marhának szarvahegyére tudvalelőleg ércz, vagy fagömböt erősítenek s ennek meg is van az az előnye, hogy a döfés nem okoz akkora s oly veszélyes sérülést, mint a gömbtelen szarvhegy. Ám a gömbökkel ellátott szarvú állat a döfessel föl nem hagy, holott az volna kívánatos, hogy tartózkodjék a döféstől s illetőleg, hogy tegyen le e rossz, káros szokásról.

Készülék döfős állatok számára.

Az itt levő ábra egy egészen egyszerű, s olcsó készüléket tüntet föl, melyet az ausztráliai *«The Leader»* című gazdasági lap közöl. Első dolog, mint a képen látjuk, hogy az állat orrsővényébe orrkarika legyen huzva. Megerősítünk aztán a szarvak végein egy-egy erős keményfa csigát s az orrgyűrűn erős zsineget fűzvévén át, rávisszük azt a facsigákra is és mérsékelten, hogy az orrvongálásával az állatnak fájdalmat ne okozunk, megfeszítjük s megkötjük azt úgy a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE Budapest Alkotmány-utca 31. sz.

Szállítja a JENNER-PASTEUR-intéze: oltóanyagait, PERTIK tanár felügyelete alatt.

Bírkák
Lovak
Szarvasmarhák
oltása

Lépfene }
ellen. } Orbáncz
ellen.

Rapid szerum a sertéseket 1—2 óra alatt megmenti.

Tartós oltás alkalmazásánál a sertések le nem fogyanak és 1 teljes évig védve maradnak.

Az anyag hónapokig eltartható. Egyszerű, könnyű kezelés.

hogyan az ábrán látszik. E kötelék evésben ivásban, legelésben az állatot nem akadályozza; mihelyt azonban neki megy valaminek, hogy döfjön, a két szarv között kifeszített kötelék érintkezésbe jön a tárgygyal még az előtt, mielőtt a szarv hegye érintkezésbe jött volna s minél vehemen- sebben döf az állat, annál nagyobb erővel húzza fölfelé és okoz fájdalmat orrán a kötél s karika és nincs kizárva, hogy a fájdalmat kikerülendő, idővel végkép föl is hagy az állat a döféssel.

Hogy legsikeresebb e készülék az előre irányuló szarvval bíró állatra alkalmazva, az világos, mert ekkor állhat ki jól előre a kötelék s érintkezhetik a tárgygyal, mi nélkül a fájdalom-okozás önként érhetőleg föl nem idéződik.

De miután döfésnél az állat szarvait előre irányítja, még az esetben is ha azok csákó vagy bármily alakúak, e szerszám döfés esetén megfelel feladatának. *y.*

Tejgazdaság.

Rovatvezető: **Sierbán János.**

Gyújtható égőgáz tejben és grójsajtban.

Igen kellemetlen zavarokat és nagy károkat okoz oly tejgazdaságokban, a hol kemény kerek sajtok gyártásával, mint pl. emmenthali vagy gróji-sajt készítésével foglalkoznak, e sajtok érlelésénél — a keletkező szabálytalan erjedés folytán — a nem ritkán tapasztalható sajthiba, az úgynevezett «fölvódás». Említett sajthiba a többek között egyike a legveszedelmesebbeknek, miután rohamosan és több sajtnál egyszerre, egész váratlanul lép föl. A fölvódás már a sajtprésen is észlelhető és folytatódik a sajtpinczében, a hová a sajtok sózás és érlelés végett helyeztetnek el.

Miután a sárvári tejgazdasági szakiskolán már több ízben néhány gróji-sajtnál különféle szabálytalan erjedést tapasztaltam, kutatva a rendellenes erjedés okát s annak fejlődését, a földolgozandó tejet a «Schaffer»-féle endióméterrel sok esetben vizsgáltam.

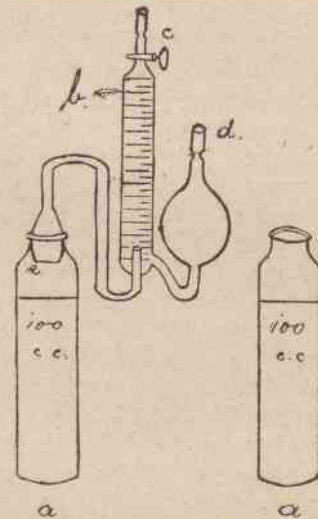
Egy ízben, a midőn ismét egy hibásnak mutató tejet az említett műszerrel megvizsgáltam, már rövid 2 óra múlva 15 kbc. erjedőgázt, 6 óra múlva 3 kbc. és 12 óra múlva 6,5 kbc. erjedőgázt találtam a tejben; pedig dr. Schaffer állítása szerint jóminőségű tejben 12 órán belül gázok nem észlelhetők. A sajt az említett vizsgált tejből már a présen is emelkedett, s a pinczében a sajt felületén fölvódott, lapos, nagy hólyagok voltak tapasztalhatók. Kísérletképen a Schaffer-féle endióméterben összegyűjtött gázt, mint máskor, úgy ez alkalommal is meggyújtottam s meglepetésemre ezen gáz ezúttal rögtön meggyulladt és kékeszínű, éles lánggal hirtelen égett el. Másnap az egész tejből készített és fölvódott grójsajtot az intézeti sajtmester és néhány tanítványom jelenlétében egy kihegyezett sima fával fűrtam meg és az így keletkezett nyíláshoz az égő gyújtót odatartva, az abból

kiömlő gáz élénk, kék lánggal körülbeblül 1 1/2 perc alatt pattogva elégett.

Hogy mi okozza a sajtok szabálytalan erjedését és az abban előforduló gázok képződését, ezen kérdés még maig sincsen megoldva. Számos kutatónak nem csekély munkát és gondot fog okozni azoknak kiderítése. Minthogy hazai szaklapjainkban nem találtam seholy sem publikálva a Schaffer-féle endiómétert vagy erjesztő műszert, nem lesz talán érdektelen ezen műszert megismertetni.

A műszer egy hengeralakú üvegedényből, — a mely a vizsgálandó tejjel töltetik meg — és egy köbcentiméterekre beosztott üvegmérczéből áll, a mely utóbbiban a képződött gáz gyülemlik és a melynek alsó végében levő csiszolt üvegdugóval, az üveghenger légmentesen összeköthető.

A műszert oly hőfokú vízbe kell állítani, a mely hőfok mellett a bakteriumok legjobban fejlődnek. Ha a vizsgálandó tej gázképző bakteriumokat tartalmaz, akkor ezen gázok hólyagok alakjában hajlított üveg-

Dr. Schaffer-féle endióméter.

csövön át az elszigetelő folyadékkal töltött üvegmérczébe hatolnak és a vizet az üvegmércze alsó végében levő golyóba szorítják.

A műszer kezelése a következő:

Az üveghengert (a) megtöltjük 100 kbc. vizsgálandó tejjel és 30° C. meleg vízbe állítjuk. Az üvegmérczét (b) az elszigetelő folyadékkal következőképp töltjük meg: kinyitjuk a kis üvegcsapot (c) s balkezünk mutató ujjával elzárjuk a gömbnyílását (d) és a csiszolt, üres üvegdugót (e) az elszigetelő folyadékba süllyesztjük, ekkor a kis csapnyílásán az üvegmérczét teleszívjuk és a kis csapot megtöltés után ismét elzárjuk.

Az üres üvegdugót vattával gyöngén betömjük és ily módon az egész mérczét, a tejjel töltött üveghengerrel légmentesen elzárva, ráhelyezzük. A műszert ezek után 12 óra hosszat 30 C. fokú melegvízbe marasztaljuk.

Minél több erjedő bakteriumokat tartalmaz a tej, annál több gáz fog képződni a műszerben. Jóminőségű tisztatej 12 óra lefolyása alatt gázképződést nem tüntet föl.

A mi az elszigetelő folyadék készítését illeti, 200 kbc. destillált vizet 1 kbc. kén-savval vegyítünk és azt fukszinnal vagy anylinnal színezzük. *Reischl Vilmos.*

Tejtermelő-részvénytársaság Belgrádban.

1898 január hó elseje óta Belgrádban egy vállalat létezik, melynek célja a tejnek s annak terményeinek modern higiéniai követelmények megfelelő módon való előállításának s piacra való hozatala. A vállalat létrejöttét leginkább az állatorvosok mozdították elő, kik hivatásuknál fogva leginkább meggyőződtek, hogy az ottani kisbirtokosoknál divó tejgazdaság mennyire kártékony az egészségre.

A tulajdonképi indító okot az 1897-ben Belgrád körül föllépő száj- és körömfájás adta meg, mikor a tej bevitele a városba tiltottatott, mi sok kellemetlenség rugója lett.

Az új részvénytársaság szakértő ellenőrzése alatt áll, a mennyiben igazgatója Popovits Alexa egészségügyi főnök. Részvények kibocsátásával 20.000 dinár (circa 16.000 korona) részvénytöket gyűjtöttek. Egy részvény 5 dinaro (4 korona). A csekély részvénytöke miatt a társaság már az ingatlan vételénél kénytelen volt adósságot csinálni. Az adósság még megszaporodott az építkezés alkalmával s tehének bevásárlása után,

A telep Topcsider, Banyica és Rakovitz között fekszik s terjedelme 20 hektár. A vételár 24.000 dinár (egy dinár 80 fillér); az épületek 6200 dinárba kerültek; 30 drb tehén ára 3600 dinár volt s darabonként 120 dinárért lettek vásárolva. Az összes befektetés 34.000 dinár s így a részvénytársaság adóssága 14.000 dinár.

A társaság úgy a tejet, mint termékeit, melyeket Belgrádban ad el, maga állítja elő.

A tehéneltszámot 30-ról 60 darabra szándékozik emelni. A tehék szerbiai fajtájúak s újabb vásárlásoknál jobb minőségű anyagot szereznek lassankint be. A borjúkat néhány hetes korban eladják; a teheneket 5-6 hónapig fejik, azután följavítva adják el. A teheneket nyáron legeltetik, téli takarmányul nyolec kg. szénát s négy kg. vízben fölázott korpas kukoricadarát etetnek darabonként. A fejés ideje reggel 6 óra s délután 3 óra. Az átlagos napi tejhozam 110 liter.

A palaczkozásnál az eljárás a következő. A frissen fejt tejet egy medencében friss vízzel lehűtik 6° C.-ra; a medenczéből a tej egy csapon lesz kieresztve s gummicsovön egy három szivattyúval ellátott golyóba vezetetik; egy munkás onnan kiszivattyúzza a tejet és palaczkozza. A teli palaczkokat ólomzárral látják el s egyenesen a fogyasztók lakására szállítják. A vállalat vaját és sajtot is termel. A vajat géppel készítik édes tejszimből, tejrúhával mentesítik meg a víztől s 1/2 kg.-mos darabokba sajtoltják. A lefölezett tej és iróból túró készítenek.

Az értékesítésnél a következő árakat érik el. 1. Egy palaczk tejtért házhoz szállítva 30 embe (24 fillér), a szállítás körülbelül 5 embe (8 fillér) kerül. 2. Egy kg. vaj három dinár (240 fillér). 3. Egy kg. túró 1/2 dinár (40 fillér).

A társaság pénzügyi eredményéről ma még nem lehet beszélni, valószínű, hogy az első években nem fizet osztalékot. Első sorban a pénzügyi nehézségeket kell leküzdeni s az adósságokat apasztani, ezen kívül még újabb befektetéseket is kell eszközölni. Gazdasági és üzleti szempontból még az is kérdés, hogy a részvénytársaság alakja mezőgazdasági vállalatnál helyes-e? Mindenesetre kedvezőbb lenne a szövetkezeti alap, melynél az egyes gazdák terményeit dolgozná föl a szövetkezet s hozná piacra s a szövetkezet fejlődőképesebb is volna s nem kellene a balsikertől annyira tartani. A szövetkezet azonban az ottani kisbirtokosokkal megoldható nem volt. Az alapítók is, úgy látszik, számoltak a vállalat létesí-

tésénél a főntemlített nehézségekkel s a kis összegű részvényekkel a kockázatot akarták kisebbiteni. Belgrád tényleg ma már egy bizonyos mennyiségű teljesen egészséges tejet kap s ez a kezdet, hogy e téren a jelenlegi tarthatatlan állapotokat megszüntesse. A társaság ha üzemét kiterjeszti, befolyásolja a kisgazdákat is, hogy a tejuket lelkiismeretesebben kezelje.

A tejgazdaság terjesztésénél a társaságnak nagy érdeme lesz: egy mintagazdaság módjára példát fog adni s gyakorlati úton terjeszteni fogja a gazdasági ismereteket.

Állatértékesítés.

Rovatvezető: **Dorner Béla.**

Olvassóink sertéstenyésztő gazdaközönségének figyelmét fölhívjuk a németországi öltött-sertés kivételre (L. vásári tudósításoknál), mely most a hideg idő beálltával könnyebben, a németországi egyre emelkedő sertéshúsárak következtében pedig előnyösebben lesz lebonyolítható. Az ügyre vonatkozó közelebbi tudnivalókkal szerkesztőségünk szolgát az érdeklődőknek.

Állatvásárok tartása ragadós betegségek uralgása esetén.

A mellett, hogy az állategészségügy rendezéséről szóló törvény és annak végrehajtása iránt kiadott rendelet az állatvásár rendtartásról részletes intézkedéseket tartalmaz, az egyes ragadós állati betegségek elfojtására irányuló rendeletek közt is találunk az állatvásárokról vonatkozó rendelkezéseket. Az állatvásárokról vonatkozó rendelkezések közt a gazdaközönségre különösen azok bírnak kiváló fontossággal, a melyek arra vonatkoznak, hogy valamely állati betegség uralgása esetén, mikor szabad és mikor tilos az állatvásárok tartása.

Bizonyos ragadós állati betegségek uralgása esetén beállhatnak ugyanis oly körülmények is, a mikor a betegség tartama alatt egyik vagy másik állatfajra nézve a vásártartás tilos. A vásártartás betiltása rendszerint akkor következik be, a midőn valamely betegség valahol nagyobb elterjedést nyert, járványos jellegű öltött; ily esetekben a vásárok betiltása nagyon is indokolt, részint azért, mert más községekből a vásárra fölhajtott állatok a fertőzött községen keresztül haladva vagy fertőzött udvarból származó takarmányt fogyasztva, könnyen befertőzhetik magukat s széthurezolatják a betegséget, másrészt alig lehetne megakadályozni, hogy a vásártartó fertőzött községből látszólag egészséges, de fertőzött állatok is a vásárra föl ne hajtassanak, melyek aztán különböző vidékekre megvásárolva, igen jó terjesztői lehetnének a betegségnek.

Hogy a betegségek neme és terjedése szerint mikor és milyen állatfajokra nézve tilos valamely községben (városban) az állatvásártartás, azt betegségek szerint az alábbiakban részletezem.

Lépfene és bivalyvész uralgása esetén, valamely községben (városban) a ló-, számár-, öszvér-, szarvasmarha-, juh-, kecske- és sertésvásár-tartás akkor tilos, ha a lép-

fene vagy bivalyvész járványos elterjedést nyert, vagyis, ha az illető községben (városban) *14 napon belül* legalább három különböző fekvésű udvarban* fordulnak elő lépfene vagy bivalyvész esetek, vagy pedig, ha a jelzett időn belül legalább 20 állaton állapítatik meg a lépfene.

Olyan esetekben, a midőn a lépfene vagy bivalyvész csak szórványosan uralkodik valamely községben, az állatvásárok tartása szabad és csakis a fertőzött és azzal szomszédos udvarokból tilos állatokat a vásárra fölhajtani.

Takonykór (bőrféreg) uralgása miatt, valamely községben akkor tilos a ló-, (számár- és öszvér-) vásárok tartása, ha ott a takonykór járványosan uralkodik, vagyis ha *60 napon belül* legalább öt különböző fekvésű udvarban állapított meg. Szarvasmarha-, juh-, kecske- és sertésvásár-tartás azonban takonykórral járványosan fertőzött községben is szabad.

Ha valamely községben a takonykór csak szórványosan fordul elő, ott a lóvásárok tartása szabad, de a fertőzött s azzal szomszédos udvarokból lovat (szamarat, öszvért) a vásárra fölhajtani tilos.

Ragadós száj- és körömfájás uralgása esetén valamely községben a szarvasmarha-, juh-, kecske- és sertésvásárok tartása akkor tilos, ha a betegség járványos elterjedést nyert, vagyis ha *8 napon belül* három külön fekvésű udvarban állapítatik meg a betegség, vagy 20 állaton lép föl a jelzett időn belül.

Ragadós száj- és körömfájás szórványosan uralgása esetén az állatvásárok tartása szabad és csakis fertőzött s azzal szomszédos udvarokból tilos állatoknak a vásárra való fölhajtása.

Juhhimlő uralgása esetén a hatóság esetéről-esetre határozza meg, mikor tilos a juhvásárok tartása, mivel az ide vonatkozó rendelet általánosságban akként intézkedik, hogy valamely község juhimlő miatt csakis akkor zárandó el, következésképpen a juhvásár-tartás is csakis akkor tiltandó be, ha a községben több tulajdonos juhait betegszenek meg s a betegek a községi juhállományal érintkeztek vagy pedig ha a község egész juhállománya beoltatott. A juhimlő szórványosan uralgása esetén a juhvásárok tartása szabad s épen úgy, mint más betegségeknel, csakis a fertőzött s azzal szomszédos udvarokból tilos juhoknak a vásárra való fölhajtása.

Sertésorbáncz uralgása miatt akkor tilos valamely községben a sertésvásár-tartás, ha az orbáncz járványosan uralkodik, vagyis ha *14 napon belül* három külön fekvésű udvarban, vagy *20 állaton* állapítatik meg. A betegség szórványosan uralgása esetén a sertésvásárok tartása szabad s csakis a fertőzött s azzal szomszédos udvarokból tilos sertéseket a vásárra fölhajtani.

Sertésvész uralgása esetén valamely községben a sertésvásárok tartása már akkor is tilos, ha a sertésvész csak egy udvarban vagy egy állaton állapított meg. Ha tehát valamely községben a sertésvész föllép,

* Egy udvarnak tekintendő a pusztá, tanya, major, szállás és legelő is.

tekintet nélkül arra, hogy szórványosan avagy járványos alakban lépett-e föl s a község bel- vagy külterületén fordultak elő a megbetegedések, a sertésvásárok azonnal betiltandók.

Ugy sertésorbáncz, mint sertésvész uralgása esetén ló-, szarvasmarha-, juh- és kecskevásárok szabadon tarthatók.

Tenyészbénaság, ivarszervi hólyagos kiütés, rühkór és veszettség uralgása esetén, csakis a fertőzött udvarból tilos állatoknak a vásárra való fölhajtása és pedig tenyészbénaság előfordulása esetén tilos a fertőzött udvarból lovat, ivarszervi hólyagos kiütés előfordulása esetén tilos a fertőzött udvarból lovat és szarvasmarhát, rühkór előfordulása esetén tilos a fertőzött udvarból lovat és juhot a vásárra fölhajtani, végül tilos a vásárra fölhajtani oly állatokat (ló, szarvasmarha, juh, kecske és sertés), a melyek veszettség, veszettség gyanúja vagy veszettség-fertőzés gyanújában állanak.

Az állatvásárok tartása tilos még keleti marhavész és ragadós tüdőlob esetén is, ezen betegségek azonban az országban nem fordulnak elő.

A felsorolt betegségeken kívül más betegség előfordulása esetén a vásárok tartása korlátozva nincsen. Tilos azonban a fölsoroltakon kívül is, bármily ragadós betegségben szenvedő állatoknak a vásártérre való fölhajtása. i. ó.

Külömfélék.

Szaktanácskozmány a fővárosnál. Sok port vert föl már eddig is a főváros által készített új városi és kövágóhídi szabályrendelet-tervezet, melyet annak idején részes letesen ismertettünk. E tervezet most ismét aktuális lett, a mennyiben a székes főváros közigazdasági és közéletmelzési bizottmány ugyanis egy bizottságot küldött ki kebeléből a szarvasmarha- és sertésvásárok és kövágóhidak üzemi szervezete tárgyában alkotott szabályrendelet-tervezet beható tárgyalására. E bizottság f. hó 8-án kezdi meg tárgyalásait, a melyekre a főváros tanácsa meghívta az érdekelt testületeket is. E szabályrendelet-tervezettel fölmerült aggályoka és véleményeket az összes érdekeltiség írásbélileg már tudomására hozta a főváros tanácsának, így többek között az OMGE is terjedelmes memorandumban mutatott rá azokra a hiányokra és sérelmes intézkedésekre, a melyek e tervezetben foglaltatnak s különösbbe a tenyésztő gazdaközönséget érintik. Az e tárgyban folytatandó szóbeli tárgyalások folyamán kétségkívül igen lényeges módosításoknak fog alávettetni a tervezet, annyival inkább, mert a tervezet számos intézkedése érvényben lévő törvényekbe és kormányrendeletbe ütközik, minélfogva jelen alakjában egyszerűen életbe sem volna léptethető. Az OMGE részéről *Jeszenszky Pál* titkár fog résztvenni a tanácskozmányban.

Orosz lovak kivitele. A délafrikai angol hadsereg számára kiküldött lószorozó bizottság majdnem tizezer lovat vett Oroszországban. Az első lószállítmányok a napokban érkeztek meg Fiuméba s 5-én reg-

gel indult el a második nagy angol szállító hajó, 840 orosz lóval, hatvan waggon magyar zabbal és óriás mennyiségű magyar szénával a fumei kikötőből. Az orosz lovak minőségre jóval silányabbak, mint a milyen volt a jobbik lóanyag, a melyet Magyarországon vásároltak. Az orosz lovak, tenyésztésük klímájának megfelelően, sokkal durvább szőrűek, mint a magyar lovak; az orosz ló jó szolgálatot tesz majd az ágyúk előtt, de huszár alá nem való. Úgy hiszik, az orosz szállítmányból útközben is több megy majd tönkre, mint a magyar fajtából. Az orosz lovakat fejenként 250—300 forintért vették meg az angolok, a közvetítést a magyar kereskedők végezték. A lovak takarmánya, zab és a széna, most is kizárólag magyar termék; a kettőből az angolok a háború kezdete óta óriás mennyiséget vásároltak Magyarországon. Zab rendkívül kevés van a magyar piacokon, sem az uradalmakban, sem a parasztnál nem kapható. Hát ló, ha a magyar kereskedők már a külföldre viszik a mi vevőinket is?

Sertés kivitelünk Németországba. Nemrégiben írtunk arról, ráirányítva a gazdák és sertés-hizlalók figyelmét egy fölhívásra, a melyben a földművelésügyi miniszter a Németországban beállott sertés-hús keresletre való hivatkozással fölszólítja a tenyésztőket ezen kedvező alkalom kihasználására. A mi a németországi piacon beállott hűsszükségletet illeti, erről már jó előre tájékoztattuk a gazdákat, elmondva azt is, hogy Németország maga e szűkségletet fedezni se-hogy sem képes. Ebbeli igazunkat újabb hírek erősítik meg, a melyek föltárják a német hús-piacz mizériáit. A hús Németországban mai nap-ság legdrágább ételmi czikk. Különösen a sertés-hús rendkívül magas ára olyan viszonyokat teremtett, hogy a legszegényebb nép, a mely hozzá volt a sertés-húshoz szokva, nélkülözni kénytelen, mert nem tudja megfizetni a német sertés-tenyésztők és hentesek által fölsrófolt hazai specialitását. Hirt adtunk egy ízben arról is, hogy a bajor vágóhidak, a melyek legnagyobb részét Németország számára vágják a húst, azzal a kérelemmel fordultak a kormányhoz, szüntetné be azt a megmagyarázhatatlan állatbeviteli korlátozásokat, a melyeket Németország különösen a magyar sertésekre szüntelen kiro s a melyekkel útját vágja a magyar sertésbehozatalnak. Mint látjuk tehát, Németország egyes köreiből is azon vannak, hogy a mi sertéseink minél egyenesebb utat találjanak oda. Ezt az alkalmat föl kell használnunk. Mint halljuk, a földművelési miniszter feljebb is említett fölhívása folytán körülbelül 10.000 darab sertést készítettek és vittek Németország felé. Öröndetes ez és kívánatos; élehetlenséggel semmire sem megyünk, használjuk ki a kedvező alkalmat, használja ki minden nagyobb sertés-kereskedelmi központ, fészkeljük be magunkat oda, a hol pótolhatatlanok vagyunk. Ha látják a németek, hogy olyan viszonyokat terem-tünk náluk, a melyek előnyükre válnak, önként megnyitják kapuikat és még tárt karokkal is fogadnak majd bennünket.

Anglia tojásbevitale az 1900-ik évben 2 milliárd 25 millió 830660 drbot ért el, 3.400.000 font sterling, vagyis 135 millió korona értékben. Ezen csoportban részt vettek: Oroszország 1.109.533 sterlinggel, Németország 1.016.000 font sterling, Dánia 923.551 f. sterling, Franciaország 868.193 font sterling, Belgium 733.453 font sterling és más államok 750.000 font sterlinggel. Ez az egy cikk az, a melylyel eddigelé a

tengerentúli államok nem lépnek föl, mint versenyzők. — E számok vizsgálatánál azonban nem szabad elfeledni azt, hogy Németország csak mint közvetítő szerepel, a Magyarország és Balkán-államok tojásai német czégér alatt jutnak az angol piacokra. Az olasz tojások pedig francia czégér alatt. Legmeglepőbb Dánia tojás-kivitelének nagy emelkedése, a mit annak köszönhet, hogy kitűnően szervezte a frisstojás kivitelét. 837 tojásbeszerző szövetkezete van, a melynek szolid működése a dán tojás kivitelét megállapította és a termelőkre nézve a magasabb értékesítési ár elérése folytán jutalmazóvá is tette.

Takarmányok szállítási kedvezménye. A kereskedelemügyi miniszter a földművelésügyi miniszternek inciatívájára az államasutakon, tekintettel az egyes vidékeken mutakozó takarmány-szükségre, a takarmányanyagoknak szállítási kedvezményt biztosított. Ez a kedvezmény kiterjed a korpa, olajpogácsa, malomkonkoly, árpa, tengeri darára. A díjtétel kedvezményét igénybe venni kívánó gazdák a gazdasági egyletek-nél igazolványt kapnak, melyet a fuvarlevél-hez csatolni kötelesek.

A német hús-vámok és az Egyesült-Államok. Az amerikai Egyesült-Államok is feszült várakozással vannak eltelve a német vám-tarifá-tervezet sorsát illetőleg. — A gabonavámok a yankeet nem aggasztják, mert ha egyforma lesz a vám minden nemzet irányában, akkor Amerika a nyeregben marad rendkívül olcsó és még olcsóbbítható termelésével. Sokkal inkább érdekli őket a hús-bevitel, a mely tekintetben még nagyon messze vannak az elérhető határoktól. — Az élőállat-bevitelről Németországban lemondottak. De a vágott hús-bevitelre számítanak. Ha Németország a hűsszemle-törvény végrehajtási utasításai-ban oly intézkedéseket tenne, a melyek folytán a füstölt hús-bevitel meg lenne akadályozva, akkor a sózott hús-bevitelre fogják fektetni minden tevékenységüket és a német kolbászgyáraknak fogják a nyersanyagot szállítani. A vám magassága nem sokat zsenirozza őket, mert Chicagóban 14—16 kr. egy kilogramm sertés-hús ára. Ezidő szerint ugyan nem, mert az idén a nagy szárazság miatt 500.000.000 bushel, vagyis körülbelül 100 millió métermázsza kukoricza termése maradt el, a melynek következtében az amerikai hús most sokkal drágább, a mi emelőleg hat már most is az árakra. Ez azonban csak kivétel. Rendes körülmények között az árak ugyan alacsonyok és roppant nagy vámokat bírnak meg.

Tenyészállatok biztosítása. A földművelésügyi miniszter valamennyi törvényhatóság-hoz egy rendeletet intézett, a melyből megtudjuk, hogy egyrészt az állatbiztosítási eszme népszerűsítése, másrészt a köztenyésztésre kiosztott bikáknak minden esély ellen való biztosítása czéljából a «Magyar kölesönös állatbiztosító társaság mint szövetkezet»-nél állami közvetítéssel az ez évi augusztus hó 1-ig elhelyezett tenyész-bikákat az eladástól számított egy évi időtartamra, tehát járványos betegségekből eredő elhullás vagy kényszervágás

esetére is állami költségen és a községek javára biztosítja. A biztosításból eredő ügyletek lebonyolításával a kerületi állat-tenyésztési felügyelőket bizta meg a miniszter. Az állatbiztosítási szövetkezetnél a szarvasmarha-köztenyésztés emelését kedvezően befolyásoló ezen intézkedés kapcsán továbbá azt is kikötötte a földművelési miniszter, hogy a biztosítás lejártával, a mennyiben a községek a bikákat továbbra is biztosítani óhajtanák, a rendes díjtételből 25 százalék engedményt adni köteles. Végül fölhívja a miniszter a gazdaközönséget s az egyes községeket az állatbiztosítás szükséges és üdvös voltára, utóbbiak között pedig különösen azokat, a melyek apaállataikat nem állami közvetítéssel szerezték be.

Állatkereskedelem.

Prognosticon november hóra.

Szarvasmarhák. Október második felére az elsőrendű vágómarháknál szilárd irányzatot, sőt áremelkedést is vártunk és jeleztünk is a jól értesült körök véleménye alapján. Ezen jelentés azonban csak abban vált be, hogy az irányzat a vártnál nagyobb fölhajtások daczára is szilárd maradt, az áremelkedés iránti hitünkben azonban csalatkoztunk. Igaz, hogy a fölhajtás is nagyobb volt, mint azt vártuk. A szerbiai vágómarhák vesztegvásárai különben megzavarták a középminőségű és a silányabb vágómarhák üzleti irányzatát is. A vevőközönség a szerb marhákból olesón szerezte be szűkségletét s így úgy Budapesten, mint Bécsben elhanyagoltabb lett a magyar származású II. és III. minőségű vágómarha iránti kereslet. A kereskedői körök véleménye az, hogy november hónapra az elsőrendű anyagnál szilárd, másodminőségűnél változatlan irányzatra van kilátás, a harmadminőségűnél pedig nem hihető, hogy a máris elég alacsony árak még lejjebb szálljanak.

Juhok. A fölhajtások nagyobbak voltak a vártnál s így az árak is lejjebb-lejjebb szállottak. Olyan exportképes anyag, melynek ára október elején 42—47 filléren állott, október végén 38—42 fillérré esett le s így a párisi «kurzus»-hoz viszonyított árrakkal lehetségessé vált az, hogy hetenkint 1—2000 darab juh szállítottatott el a vécsi vásárról a párisi piacra. Ezáltal azután a piacok fölöslege e.helyezést talált s a további árdepresszió magától megakadt. Novemberre nem várnak már nagyobb fölhajtásokat s így azt hiszik, hogy az árak is jobban tartani fogják magukat, vagy legalább is nem szállnak lejjebb az októberi kurzusnál.

Sertések. Az adott prognosticonunk egész jól bevált. Daczára annak, hogy a fölhajtások nagyobbak voltak, mint azt várták, az árak ennek daczára elég jól tartották magukat, különösen a bécsi piacon. A magyar zsirfajták ára sem szállott jelentékenyen alább, daczára hogy a zsiradékárak valamit csökkentek, arra a hírre, illetőleg öröndetes tényre, hogy fölünk öltött sertések exportálatnak Németországba, a bécsi sertés-piacz elég nyugtalan lett. Nem éleggé ajánlhatjuk tehát sertés-tenyésztőinknek — már ismételve — hogy a hideg időt és a németországi magas sertésárakat használják föl arra, hogy leölt sertéseket vigyenek ki oda, *ne pedig a bécsi piacot tömjék tele magyar sertésekkel, hol már szintén mozognak az iránt, hogy onnét szállítsák ki a sertés-piacz fölöslegét. Okosabb tehát, ha ezt magunk tesszük meg és fölünk indítjuk útnak a sertéseket, nem engedve át a hasznat az élelmes bécsi vállalkozóknak.* D.

A helyzet képe.

Szarvasmarhák. A vágómarhafölhajtás a múlt hetinél mintegy 200 drbbal kisebb volt s élénkebb vásárirányzat mellett az árak 1-2 koronával is emelkedtek.

A veszteg-vágómarhavásárra fölhajtatott összesen 1254 drb vágómarha; a vásár irányzata élénk volt, az árak 2-3 koronával is emelkedtek métermázsánként.

J. hvásáron kisebb fölajtás következtében az árak 1-2 fillérrel javultak kgmonként.

Borjúvásár élénk volt.

Úgy a sovány-, mint a hizott sertés üzlet irányzata változatlannak.

Bécs-szt-marxi szarvasmarhavásáron a fölajtás, mintegy 300 drbbal kisebb volt, dacára annak, az árak alig 1 koronával emelkedtek.

Bécs-szt-marxi sertésvásáron kisebb fölajtás következtében az árak 2-4 koronával is emelkedtek.

Az állattenyésztési és tejgazdasági Lapok eredeti tudósításai.

Németországi sertés kivitel. Részint közvetlenül előtt állapotban, részint osztr. határszéli vágóhidakon való leolés végett kivitetett Kőbányáról Németországba: 1901 november 1-ig 10.575 drb sertés, e héten 2452 drb sertés, összesen kivitetett 13.027 drb sertés.

Budapesti vágómarhavásár. 1901. nov. 7. Fölhajtatott: hizott s legelőmarha 981 drb, csontozóvaló marha 169 drb., összesen 1100 drb. Ebből: ökör 575 drb, bika 75 drb, tehén 388 drb, bivaly 67 drb, növendékmarha — drb.

Árak: (100 kilogrammonként koronaértékben)

Table with columns: 1901. nov. 7., I. rendű, II. rendű, III. rendű. Rows: Magyar hizott ökör, Tarka hizott ökör, Tehén, Szerbiai ökör, Bika, Növendékmarha, Bivaly.

Irányzat: A vásár hangulata a kisebb fölajtás következtében élénkebb; az árak a múlt hetiekhez képest 1-2 koronával emelkedtek.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár. 1901. nov. 7. Fölhajtatott: I. rendű magyar járm. ökör 20 drb, II. r. magy. járm. ökör 24 drb, III. r. járm. ökör — drb, tarka növendékfinó — drb, hizalmivaló finó — drb, bonyhádi tehén 78 drb, tarka fejűtehén 177 drb, jármos bivaly — drb, tenyészbika 1 drb, összesen 300 drb. Árak darabonként korona értékben: jármos ökör — korona, bonyhádi tehén 230-330 kor., tarka fejűtehén 140-230 k. Irányzat: A vásár hangulata a jármos ökröknel lanyha, a fejős-teheneknél élénk.

Budapesti szurómarhavásár. 1901. nov. 7. Fölhajtatott: borjú 481 drb, bárány 60 drb. Árak: Borjú I. oszt. kgkint 82-86 fill., II. oszt. 60-80 fill., bárány páronként 10-12 kor. Irányzat: A vásár hangulata élénk.

Budapesti juhvásár. 1901. nov. 4. Fölhajtatott: 1195 drb. Árak: g-kint kor. értékben. Elsőrendű hizott ürű 30-38, középmin. hizott ürű 32-34, legelőn javított ürű —, legelőn javított anya —, szerbiai rackajuh —, kecske —, bárány —. Irányzat: A vásár hangulata élénkebb; az árak kilogrammonként 1-2 fillérrel emelkedtek.

Budapesti lóvásár. 1901. nov. 7. Fölhajtatott: 436 darab. Ebből jobb min. hátszló — drb, jukker — db., hintós 10 drb., igás 40 drb, fuvaros ló 80 darab, parasztló 250 drb, alárendelt minőségű 56 drb. Eladott: 208 drb. Árak drbonként kor.: hátszló —, jukker —, hintós 300-390, igás 220-321, fuvaros ló 100-200, parasztló 45-75. Irányzat: A vásár hangulata lanyha.

Budapesti ferencvárosi sertéskonsumvásár.

1901. nov. 1-től nov. 7-ig.

Table with columns: Nap, Erkezett waggon, Érk. darab, I-X. k. elszállított, Eladatlannul maradt. Row: nov. 1-től nov. 7-ig

Table with columns: Nap, Or. neh. páronk. 100-150 klg., Páronk. 300-350 klg., Páronk. 250-350 klg., Páronk. 120-180 klg., Malac, Husos fajta klg. Row: nov. 1-én, nov. 7-én

30 kggrammnál nehezebb sertésnél páronként 45 klg., öreg nehézsértésnek alku szerint 80 klg. levonás s a főmarado súlyból 4%, 80 kilogrammnál könnyebb sertésnek csak 4% engedték a vevő javára.

Irányzat: A vásár lanyha.

A győri kiviteli sertés piac forgalma. Állomány 1901. okt. 30. 24288 darab. Ehhez érkezett 1006 drb, összesen 25294 drb. Eladattalított: 2468 drb. Maradt állomány 1901. okt. 31-re 22828 db. Árak: 92-94 fill. Irányzat: Élénk.

A kőbányai sertés piac heti forgalma. 1901. okt. 31-től nov. 6-ig. Sertésállomány volt 1901. okt. 30-án 38948 drb. Ehhez érkezett: magyar 1933 drb, szerb 4037 drb, összes állomány 44917 drb. Eladattalított: 5447 drb. Maradt állomány 1901. nov. 6-án 39470 drb.

Hizott sertésárak:

(Megállapodás szerinti élő súly és 4% levonással.)

Table with columns: Magyar öreg nehézs., Közép, Magyar fiatal nehézs., Szerb. nehézs., Közép, Könnyű. Rows: Magyar öreg nehézs. párja 400 kg-on fölül 74 fill.-től 76 fill.-ig, Magyar fiatal nehézs. párja 300 kg-on fölül 90 fill.-től 92 fill.-ig, Szerb. nehézs. párja 280 kg-on fölül 86 fill.-től 88 fill.-ig

Irányzat: Élénk.

Sovány sertésárak:

(Az árak 4% levonással élő súlyban értendők.)

Öreg 2 éven fölül 76 f.+től 80 f.-ig, öreg 2 éves 74 f.-től 78 f.-ig, vészen átment 2 éven aluli süldő 80 f.-től 84 f.-ig, vészen át nem ment 2 éven aluli süldő 56 f.-től 62 f.-ig. Irányzat: Változatlannak.

Bécsi szurómarhavásár. 1901. nov. 7. Fölhajtatott: 3463 darab borjú, 1904 darab sertés, 802 drb juh, 59 drb bárány. Árak k-kint fill.: borjú I. o. 93-118-110-124, borjú II. oszt. 88-96, hizott sertés 84-92, süldő sertés 70-88, hus-sertés 92-104, juh 40-80, bárány páronk. 10-24 kor. Irányzat: Élénk.

Bécsi juhvásár. 1901. nov. 7. Fölhajtatott: 3686 darab. Árak kgkint fill.-ben: angol husos ürű —, I. rendű hizott ürű 40-46, középmin. hizott ürű —, kecske —, bárány —. Irányzat: Változatlannak.

Bécsi sertésvásár. 1901. nov. 5. Fölhajtatott: hus-sertés 4133 drb, zsirsertés 7142 drb, összesen 11275 drb. Ebből: magyarországi 7369 drb, galíciai 3823 drb, egyéb 83 darab. Árak kggrammonként élő súlyban fillérekben: elsőrendű nehézs. magyar 82-84 (kiv. 85), elsőrendű közép magy. 76-80, könnyű magy. 68-74, öreg nehézs. magyar 76-80, szerémségi (horvát) —, szedett sertés —, galíciai süldő —, galíciai öreg —, hus-sertések 70-88. Irányzat: A múlt hetinél élénkebb.

Bécsi szarvasmarhavásár. 1901. nov. 4. Fölhajtatott: hizott s legelőmarha 3623 drb, csontozóvaló marha 1483 drb, összesen 5106 drb. Ebből ökör 3529 drb, bika 640 drb, tehén 814 drb, bivaly 123 drb.

Árak: (100 kilogrammonként élő súlyban koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

Table with columns: 1901. okt. 28., I. rendű, II. rendű, III. rendű. Rows: Magyar hizott ökör, Galíciai hizott ökör, Tarka hizott ökör, Bikkák, Hizott tehén, Legelőmarha, Csontozóvaló marha, Bivaly, Konzerváru (selejt.)

Irányzat: Élénk, különösen az elsőrendű és a középb hizott árú keresett volt.

Nyerstermények.

Budapest, 1901. nov. 7.

Húskereskedelem. A Vásárcsarnoki Értesítő jelentése szerint, a nagykereskedelemben a húsféléknél e héten lényeges árváltozás nem fordult elő. Elő baromfi árak szilárdan állottak, sőt az I. rendű, sütni való csirke ára emelkedett. Hizott lud ára a nagyobb hozatalok folytán csökkent. Vadfélék közül a nyulnál volt tapasztalható némi ár-emelkedés, míg egyéb árak változatlannak.

Árak: Vidéki marhahús hátulja 60-72, eleje 50-60 korona 100 kilónként. Ötött borjú bórben 96-108 fillér kilónként, minőség szerint.

Állatforgalom.

Ausztria részéről Magyarország ellen elrevelt forgalmi korlátozások minden marhakereskedő vasúttállomáson, és minden m. kir. állatorvosnál megtekinthető 87, 88, és 94. sz. Állategészségügyi Értesítőben vannak közölve.

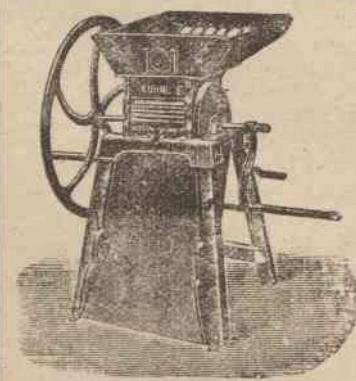
Szarvasmarhák Magyarországból Németországba való s. állítása.

Tudva levő dolog, hogy szarvasmarhák Magyarországból Németországba csak bizonyos városok vágóhidjára szállíthatók; újabban még az alábbi városok vágóhidjára engedtetett meg a bevétel illetve tiltatott meg.

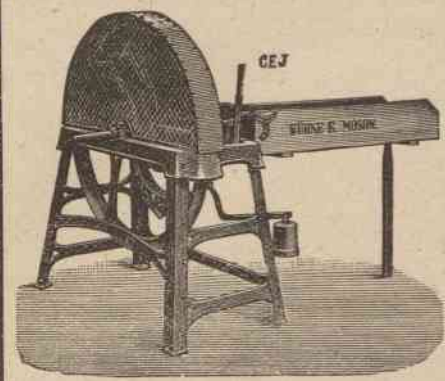
Szarvasmarhák Magyarországból és Ausztriából Altendorf (Rhetland) Barmen és Duisburg (Düsseldorfi kerület), Pless (Opelmi kerület), valamint Posen városok közvágóhidjaira való bevitelét további intézkedéséig megengedvén, Magyarországnak (Horvát-Szlavonországokat beleértve) külön tilalom alá nem vett területeiről származó szarvasmarhák ezen városok közvágóhidjaira az 1893. évi február hó 3-án és f. évi február hó 20-án kiadott s a 12. számú «Állategészségügyi Értesítő» I. pontjában közölt 1893. évi 6241. számú, illetőleg 1900. évi ad 96.636. számú itteni rendeletekben foglalt általános feltételek mellett bevihetők.

Ellenben a szarvasmarhák Ausztriából és Magyarországból (Horvát-Szlavonországokat is beleértve) a trieri kerületben fekvő St. Johann és Saarbrücken városok közvágóhidjaira többé nem szállíthatók.

Első díjak! Temesvár, M.-Vásárhely, Makó és Kecskemét. Első díjak!

Alakult 1856. KÜHNE E. Alakult 1856. gazdasági géppára MOSONBAN. A beálló téli időnyre ajánlja legjobb rendszerű és leggondosabb kivitelű: szecsavágóit, répa vágóit, ered. angol „Rapid“ darálókat erőhajtásra, kukoricza-morzsolóit, takarmányfülesztőit. A czég ajánlkozik teljes takarmánykamra-berendezések tervezésére és eszközzésére. FŐRAKTÁR: Budapest, VI. ker., Váci-körut 57/a. szám. Részletes árjegyzékek rendelkezésre állanak.

BECK ÉS GERGELY

BUDAPEST, V., Váci-út 12.

RUSTON-GŐZCSÉPLŐK

BENZINMOTOROK

GAZDASÁGI GÉPEK ÉS ESZKÖZÖK

GŐZGÉPEK

GŐZEKÉK

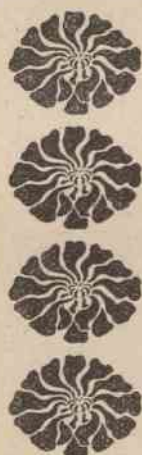
Erdélyi osász. és kir.
udvari
fényképész

műterme

Budapest, IV., Ujvilág-utca 2.
a Kossuth Lajos-utca sarkán.

Elvállal felvételeket gazdaságokról,
mérsékelt árak mellett.

A földm. m. k. miniszter úr támogatásával kiadott
Képek Magyarország Állattenyésztéséből
című díszmunkája
bármily könyvkereskedésben megrendelhető.

Szabadalmazott
tejszállító kannák
tölgyfából.

A legolcsóbb, legtartósabb és leg-
kényelmesebb szállításra és tej-
gazdasági üzemhez

Marth és Társa
tejkanna-gyár

Alsó - Lieszkó pr. Bellus (Trencsénmegye).

Jencs-féle Magyar Restitutions-Fluid lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza,
kitartóvá, erőssé teszi; meggátolja
a lábak merev bémulását, az intá-
gulást s az úgynevezett pókosodást.
Ára 2 korona. Postán 2.60 kor. bekül-
dése után bérmentve küldi

JENCS VILMOS gyógyszerész,

Bpest, II., Széna-tér 5. sz.

Főraktár: Dr. Egger Nándor gyógy-
szertára, Bpest, VI., Váci-körút 17.

Szuperfoszfátot, kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,
Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra),
Chilisalétromot, Kainitot,
40%-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitünő minőség-
ben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA”

műtrágya, kénsav és vegyi ipar részv.-társ.

Budapest, V. ker., Fürdő-utca 8. sz.

Kis hirdetések ára:

Minden sor **4** fillér, kövér betűkkel minden sor **8** fillér beiktatásonként. A kis hirdetések díja előre fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK**Hirdetésekről**

csak akkor adunk felvilágosítást, ha kérdésttevő a szükséges postabélyeget vagy válaszlevelezőlapot beküldi.

A kis hirdetés legcélszerűbben postautalványon rendelhető meg, melyre a szöveg felírható. **Kis hirdetéseket csupán mezőgazdák és tenyésztőkől, továbbá állást keresők és adóktól veszünk fel.**

Feltűnő betűkkel közlendő kis hirdetések díja, 12 □-centiméter területig, beiktatásonként 1 korona, minden további 4 □-centiméter 5 fillér.

12 □ ctm.

Most jelent meg a Tejgazdasági Zsebnaptár

az 1902. évrre.

III. évfolyam szerkeszti és kiadja

Jeszenszky Pál
«OMGE.» titkár.

Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen. Megrendelhető az «Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok» kiadóhivatalában. Budapest, Köztelek, Üllői-út 25.

Ára (bérmentve és ajánlott küldéssel) **3 kor. 70 fillér.**

Betöltendő állás.**Gazdasági**

segédtsízt nyugatmagyarországi uradalomba kerestetik. Fizetés évi 800 korona, lakás, ételmezés, fűtés és világítás. Csakis keresztény, nőlen, okleveles és némi gyakorlattal bíró gazdasítisztek pályázhatnak. Kívánatos a tót nyelv bírása. A «Magyar Gazdatisztek Egyesülete» tagjai előnyben részesülnek. Rövid folyamódványok bizonyítványmásokkal — melyek vissza nem küldetnek — az «Uradalmi igazgatóság Pozsony Grössing-utca 5» czimen küldendők. G.

Nős gazda

kerestetik február elsejére, ki a külső gazdaságban kellően jártas. Illető az intézkedő tiszttel egy majorban fog lakni, Fizetés 400 korona és konvenczió. Ajánlatok Páliszállási uradalom intézőségéhez küldendők. Posta Koncarnica, Slavonia. K.

Állást keresők.**Földmivesiskolát**

1899-ben kitűnő sikerrel végzett, két (2) évi gyakorlatáról jó bizonyítvánnyal rendelkező, ev. ref. vallású, 29 éves, nőlen, szorgalmas és szerény igényű fiatal ember s egyszersmind kiszolgált altiszt, megfelelő állást keres november 1-i belépésre. Szíves megkeresések: Ádám András, Mezőtúr czimre kéretnek. K.

Földmivesiskolát

végzett, 36 éves, róm. kath. erőteljes, nős, gyermektelen egyén, 9 évi gyakorlattal, a gazdaság minden ágában jártas, több évig nagyobb tehenészettel és tejcsarnokkal egybekötött gazdaságban mint ispán van alkalmazva, november 15-ére, esetleg később hasonló állást szerény föltételek mellett elfogad. Czim: Pónác György, Jászkarajenő. K.

Egy nős, 28 éves

urasági kocsis

állást keres. Lópolásnál lelkiismeretes, jó hajtó. Ily minőségben most is négy éve van egy helyen. Szíves megkeresés Takács József Rácz-Almásra kéretik. G.

Állatok.

24 darab telivér

**Oberinnthali
előhasi****üsző és tehén
eladó****SZEMÉRE HUBA**

gomba-farkasdi

gazdaságában. Kívánatra Mende vagy Monor állomásra kocsi meg. G.

Eladók

fajtiszta, szépen kinőtt idei **Emdeni libák**, darabonként 8 koronáért. Potoczky Kálmán-nénál Kak-Belegrádon, u. p. Hernád - Németi Zemplén-megye. K.

Eladó mén.

Furióso XXI. mezőhegyesi törzsmén után nevelt 5 éves sötétpej, jegytelen, 172 cm. magas mén 1400 koronáért eladó. «Ittvarnoki gazdaság» vasút-, posta-, és távirtdálmás. K.

Négy darab

igen nagytestű és bő tejelő bonyhádi tehén eladó, öz. Szentpétery Lukácsné, Sepros. K.

60 darab

erdélyi fajta prima 2-3 év közötti **ökörborjú** jutányos áron eladó. Bíró István birtokosnál Monostorszegen, u. p. Deés. K.

MAGYAR ÉLELMISZERSZÁLLÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, VII., Kerepesi-út 20.

SERTÉSBIZOMÁNYI ÜZLET.

Sürgőnyozim: Consum, Budapest. * Telefon 25-02.

Sovány és hizott sertések vételét és eladását legelőnyösebb föltételek mellett közvetíti. Elvállalja **kőbányai szállásain** a sovány sertések kihizlását és gondozását.

Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad.

KURCZ L. és Társa

BUDAPEST,

VIII. ker. Szentkirályi-utca 13.

készíti a legjobb

CLICHÉT

mindennemű nyomtatványhoz.

KÖHLER ISTVÁN

fecskenő-, szivattyú- és tűzoltószer-gyára
ezelőtt GEITNER és RAUSCH cég tulajdona.

Városi iroda: Fürdő-utca 2. BUDAPEST Gyár: X., Felső vaspálya-u. 5.

Szivattyúk
Fecskenők
Mézga-tömlők
Vasesővek
*
Istálló
berendezések
önműködő
szabadalm. itatókkal.
Acetylen lámpák
Benzin-motorok
Herkules vízszűrők
Fáklyák, Létrák

Első Magyar Sertéshizlalo

Alapított 1869. Részvény-Társaság Alapított 1869.

BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek és sertéshizlaloéknak a «Hizlalo»-állomás mindkét oldalán fekvő, mintegy **35.000 darab** sertés befogadására alkalmas, czél szerűen berendezett **szállástelepeit**, melyek **csatornázza, kitűnő vízzel bíró ártézi-kúttal, vízvezetékekkel, szükséges cleszgraktárakkal, két gőzmalommal és szállóval** vannak ellátva. Foglalkozik: szállások bérbeadásával, szemes és darált cleszég beszerzésével, bizományi bevásárlás és eladással, folyószámlára fizetéseket teljesít. A sertések kényelmes elhelyezése mellett ügyfeleinek igen mérsékelt áron a legmesszebb menő előnyöket nyújtja és a legszolidabb kiszolgálásról gondoskodik van.

1-40

Utánnyomat nem díjaztatik.

„MÉLOTTE“ szabadalmazott

TEJFŐLÖZŐGÉP

A magyar királyi állam-
vasutak gépgyára gazda-
sági gépeinek eladása.

*

**Használt és
javított**
lokomobilok és gőzcseplőgépek.

*

Csereüzletek.

**Mindennemű gazda-
sági gépek.**

az országos tejgazdasági felügyelőség
által 1901. márczius 13., 14. és 15-én
rendezett tejfőzőgépversenyen egy-
hangulag

kitünőnek elismerve.

Legkönnyebb hajtás! Legtökéletesebb főzés!

Legmagasabb munkabírás!

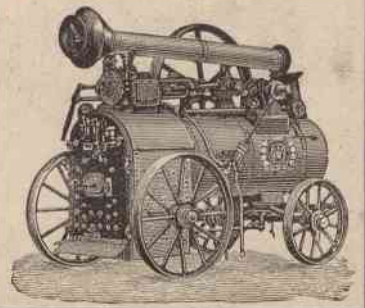
Teljes tejgazdasági berendezések.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

Budapest, V., Külső-Váci-út 80. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TENYÉSZ-

ÉS

HASZONÁLLAT-IMPORT

Pick Oswald

==== Budapest ====

VIII., külső Kerepesi-út 1. sz.

Most jelent meg

Most jelent meg!

PULYKATENYÉSZTÉS.

Miő pulykát kell a gazdaságban tenyészteni, hogy a pulykatenyésztésből jövedelmünk legyen. — Irta: Hreblay Emil, állattenyésztési m. kir. felügyelő.

A szöveg közé nyomott 31 képpel.

A munka tartalma: A hazai pulykatenyésztésről általában. — 1. A pulykaudvar. — 2. A pulykaról és berendezése. — 3. A pulykák takarmányozása és a takarmányozó eszközök. — 4. A pulykák gondozása és a gyógyszerek. — 5. A tojásgyűjtés és a kötésre alkalmas tojások kiválasztása. — 6. A költőhelyiség és a költésnél használandó eszközök. — 7. A csibék kellese és a vezető anyák beosztása. — 8. A csibék gondozása és fölnevelése. — 9. A csibék takarmányozása és a legeltetés. — 10. A fiatal pulykák osztályozása és a tenyésztésre alkalmas egyedek kiválasztása. — II. A pulykafajtákról. A vadpulyka. — 1. Milyen pulykát tenyészszünk? a) a hazai fehér pulykát; b) a boszniai rezsinű pulykát; c) a tisztavérű bronzpulykát; d) a tisztavérű francia (fekete) pulykát. 2. Mi előnye van a köztenyésztés fejlesztésére ajánlott nemes pulykafajtáknak a közönséges pulykák keresztezésénél? **Ára 2 korona.**

Megrendelhető: HREBLAY EMIL felügyelőnél GÖDÖLLŐN.

1901-dik évi forgalom 26,000 zsák.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a budapesti gyapjuaukeziókra, melyek ez év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

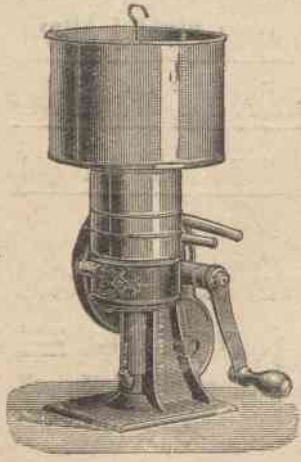
Az aukeziókra fölküldött és «Gyapju-árverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar» címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű fölvilágosítással szolgál

Gyapjuárverezési vállalat.

HELLER M. és TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Az 1900. évi párisi világkiállításon
nyert kitüntetés:

ALFA-SEPARATOROK

GRAND PRIX!

Alfa-Separator Részv.-Társaság

Ezelőtt: **PFANHAUSER A.**

Iroda és raktár Gyártelep
Budapest, V., Báthory-utca 4. sz. Budapest, VI., Petneházy-utca 6-8.

Tejgazdasági gépgyár

szállít
mindennemű tejgazdasági eszközöket és gépeket
a legjobb kivitelben, a legmodernebb irányban!

Berendez

Tejtelepeket

Tejszövetkezeteket

Mintatehenészeteket.

* * Árjegyzéket és költségvetéseket díjmentesen küldünk. * *

